

Beleidsplan

2017 – 2020

[versie juni 2018]

Stichting Nederlands Muziek Instituut

Beleidsplan

De stichting Nederlands Muziek Instituut is opgericht in 1999. Het Nederlands Muziek Instituut als collectie-instelling is het resultaat van het samengaan van drie belangrijke 'papierenen' muziekcollecties in 2000: de muziekarchieven en de muziekbibliotheek van het Gemeentemuseum in Den Haag en de muziekdocumentatieverzameling van de stichting Musica Neerlandica.

De collecties werden in december 2000 gehuisvest in de Koninklijke Bibliotheek. In 2006 werd het instituut 'verzelfstandigd', waarmee een eigen subsidierelatie met de Gemeente Den Haag werd aangegaan, en het los kwam van het Gemeentemuseum. Het ministerie van OC&W heeft het NMI in datzelfde jaar aangewezen als sectorinstituut voor het muzikerfgoed. Deze regeling is met ingang van januari 2013, met het in werking treden van de nieuwe culturele basisinfrastructuur (BIS), komen te vervallen. Het NMI ontvangt sedertdien geen steun meer van de rijksoverheid. Vanwege bezuinigingen werd ook de subsidie van de gemeente Den Haag in dat jaar verminderd. Het gevolg was dat het Nederlands Muziek Instituut toen niet meer als zelfstandig instituut kon blijven bestaan. Door samengaan met het Haags Gemeentearchief konden de collecties integraal behouden blijven. Het personeelsbestand is echter wel drastisch ingekrompen. De Stichting heeft vanaf 2016 haar rol als werkgever en collectiebeheerder beëindigd, maar bestaat nog wel als steunstichting. De medewerkers die nog in dienst waren van de stichting zijn per 1 januari 2016 in dienst gekomen van het Haags Gemeentearchief. De collecties van het NMI zijn integraal aan de Gemeente (Haags Gemeentearchief) Den Haag overgedragen. De stichting is blijven bestaan om als steunstichting voor de (voormalige) collecties van het NMI te kunnen fungeren en zich voor bijzondere projecten te kunnen inspannen. De dagelijkse zorg voor de collecties ligt evenwel bij het HGA.

De collecties

De muziekbibliotheek is in eerste instantie bijeengebracht door de Haagse bankier Daniël François Scheurleer (1855-1927). Enkele jaren na zijn dood werd de bibliotheek samen met zijn verzameling muziekinstrumenten en een muziekiconografische collectie ondergebracht in het Gemeentemuseum in Den Haag, waar de eerste muziekconservator Dirk Balfoort (1886-1964) de collectionering van de muziekarchieven (vooral componistenarchieven) ter hand nam.

De violist Willem Noske (1918-1995) begon zijn verzameling 'Musica Neerlandica' nadat hij door toedoen van Balfoort geïnteresseerd was geraakt in de Nederlandse muziekgeschiedenis. In de loop van enkele tientallen jaren wist hij een groot aantal uitgaven van Nederlandse muziek en documentatie, vooral uit de periode 1850-1950, alsook een aantal muziekarchieven bijeen te brengen. Het NMI herbergt ook zijn belangrijke collectie vioolmuziek, de 'Casa del violino'.

De collecties van het NMI nemen een centrale plaats in op het gebied van Nederlandse muzikaal erfgoed (bronnenmateriaal, waaronder veel muziekmanuscripten). Die collecties worden nu via de infrastructuur van het HGA verzameld, geconserveerd, geregistreerd en voor het publiek toegankelijk gemaakt. Sedert 2016 is de collectie van het Nederlands Muziek Instituut ingebed in het Haags

Gemeentearchief. De collecties zijn ter inzage via de gecombineerde studiezaal Haags Gemeentearchief/Nederlands Muziek Instituut aan het Spui 70.

De stichting Nederlands Muziek Instituut

In 2017 is een statutenwijziging gerealiseerd waarbij de oude doelstellingen van het NMI zijn versmald. De zorg voor de fysieke collectie en collectiebeheer zijn weggefallen, de rol van werkgever is opgegeven. De stichting richt zich op ondersteuning van de collecties van het NMI.

In de nieuwe doelstellingen zijn opgenomen:

- a. behoud en bekendmaking van het Nederlands muzikaal erfgoed in de ruimste zin van het woord, maar vooral dat van het Nederlands Muziek Instituut (waarvan de collectie dus is ondergebracht bij het Haags Gemeentearchief);
- b. het helpen verwerven en conserveren van dragers van het muzikaal erfgoed voor de collectie van het Nederlands Muziek Instituut;
- c. het initiëren en bevorderen van onderzoek, publicaties en voorlichting en het (doen) verzorgen van muziekguitgaven, alsmede het organiseren van tentoonstellingen en muziekguitvoeringen en andere uitingen om de bekendheid van het erfgoed bij het Nederlands Muziek Instituut te vergroten;
- d. het samenwerken met andere (archiverende) instellingen op het gebied van de Nederlandse muziek.

De periode 2017-2020

In deze periode loopt een aantal projecten rond het NMI dat gerealiseerd wordt met steun van de stichting.

- a. Een project rond de pianist en componist Cor de Groot. Dit project beoogt opname van muziek voor de linkerhand en voor piano-tweehanden voor CD. Het gaat hier bij vrijwel alle werken om première's. Naar verwachting wordt dit in 2019 gerealiseerd.
- b. Het NMI werkt samen met de stichting 401 Nederlandse Opera's. Na jarenlange research in de collectie van het NMI door de stichting, wordt er gewerkt aan een reeks concerten met 'vondsten' uit het Nederlandse operarepertoire van de 17de-eeuw tot en met de 20ste eeuw. In december 2016 werd er een concert in de Bibliotheek Den Haag georganiseerd met Nederlandse Opera-aria's uit de late 19de en de vroege 20ste eeuw, vrijwel allemaal uit de collecties van het NMI. Op 13 mei 2018 was er in Theater Diligentia in Den Haag een grootschalig concert met hoogtepunten uit 18de -eeuwse opera's die voor het Hof zijn geschreven. Ten dele was dit muziekmateriaal afkomstig uit het NMI, deels ook uit de Koninklijke verzamelingen. In september draagt het NMI bij aan een Jan Brandts Buysfestival in september 2018 waar het (opera-)oeuvre van Jan Brandts Buys centraal staat. Voor de periode na september 2018 worden opnieuw concerten met operafragmenten voorbereid.

- c. Het NMI werkt samen met de Leo Smitstichting in een project tot digitalisering van de muziek van de (Nederlandse) componisten die in de Tweede Wereldoorlog zijn omgekomen. Het beoogde doel is het aanbieden van de geschreven of gedrukte partituren van de componisten zodat dat deze via een download gemakkelijk te bereiken zijn voor de geïnteresseerden.
- d. In september 2017 was er naast een boekpresentatie van *Opslaan en vernietigen – muziekarchieven bedreigd* (auteur Jacqueline Oskamp) een symposium over 'Muziekarchieven Bedreigd!' Daarop werd het belang van muziekarchivering bepleit alsook de actuele situatie in Nederland. Er klonk muziek van verschuillende Nederlandse componisten. In de vitrinetafels en op de fotowand was de expositie 'Muziekarchieven in beeld' van fotografe Joyce Vanderfeesten te zien.
- e. Uitvoering en opname voor CD van het jazzconcert van Ludwig van Zele (1913-1976) voor piano en orkest door herontdekker en pianist Henk Mak van Dijk en met T. S. Galloway & his Galloway Bigband. Het gaat hier om een werk uit 1932: een driedelig jazzconcert voor piano solo en klein jazzorkest.
- f. Het bestuur van het NMI wil i.s.m. met het Haags Gemeentearchief onderzoeken of er opnieuw aansluiting kan worden gevonden bij de basisinfrastructuur voor cultuur (Bis) van het ministerie van OCW, zodat er rijksbijdragen beschikbaar komen voor instandhouding van het muzikaal erfgoed.
- g. De stichting NMI wil ook onderzoeken of de activiteiten rond het NMI en het muzikaal erfgoed bij de gemeente Den Haag een plaats kunnen krijgen binnen Meerjarenbeleidsplan Kunst & Cultuur.

Het bestuur van de stichting het Nederlands Muziek Instituut

Het bestuur van de stichting bestaat uit: Henk van der Meulen (voorzitter), Marijke Reuvers (secr./penningm.) en Anthony Zielhorst. Directeur (onbezoldigd) van de stichting is Frits Zwart.

Bestuursleden worden niet gehonoreerd voor hun werkzaamheden en ontvangen uitsluitend een vergoeding voor gemaakte onkosten.